

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 20

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

Într-o după-amiază de primăvară, la câteva săptămâni după ce se însănătoși, omul se mută în casa cea nouă și începu să vopsească gardul. Mișca pensula cu gesturi măsurate, de departe părea cam greoi – în toamna trecută împlinise șazeci de ani. Cu toate acestea, greu ai fi bănuț că bătrânul zăcuse bolnav toată iarna. Avea fața roșie, sănătoasă, iar părul era des și creț. Îl ajuta nepotul, un băiat care semăna mult cu bunicul. Avea părul des și creț, fața roșie, sănătoasă, doar ochii îi erau plini de surâs, surâs de om tânăr. Nepotul amesteca vopseaua cu multă atenție, cu teamă să nu o verse pe jos. Făcea lucrul ăsta cu seriozitate. Era un copil liniștit, care lua totul în serios. Își terminase lecțiile și acum îi ajuta bătrânului. Cei doi se iubeau mult și se înțelegeau bine.

— Mai adu ulei, îi spuse bătrânul fără să se întoarcă, și nepotul ascultător fugi spre casă, și după câteva minute se întoarse cu un bidon cu ulei și turnă în vopsea până când se făcu așa cum trebuie.

— Să nu pui prea mult ulei, îi spuse bunicul vopsind liniștit mai departe gardul. [...]

După ce nepotul termină cu vopseaua, se așază pe marginea trotuarului și începu să privească liniștit la bătrân. Gesturile uniforme și precise ale acestuia îl încântau. Stătu aproape un ceas, urmărind pe bunic cu multă atenție. Fugi din nou după ulei și vopsea, le amestecă, având grijă ca de data asta să nu pună mai mult ulei decât trebuie. După aceea se așază pe marginea trotuarului din nou, uitându-se în continuare la bătrân.

După un timp se plictisi. [...] Atunci îi veni ideea să se urce pe gard și să privească de acolo în curțile noi ale oamenilor. [...]

Dincolo de grădina bătrânului era un pârau îngust, iar dincolo de pârau – un loc mare, viran. Era vorba să se amenajeze acolo un teren de fotbal pentru muncitorii din cartier. În alte zile era o mulțime de copii acolo, copii pe care băiatul nu-i cunoștea. Aceștia și începuseră să joace fotbal. De data asta nu era nimeni. Doar doi cai, mari și albi, pășteau liniștiți; soarele de primăvară le aurea coamele. „Parcă ar fi năzdrăvani”, se gândi copilul. Deodată, fața lui serioasă, cam simplută și banală, se transfigură, se luminea ciudat. „Poate or fi năzdrăvani ...”

— Există cai năzdrăvani? îl întrebă el deodată pe bătrân.

Soarele se apropia de asfințit, iar câmpia se lumina dintr-odată. Iarba părea de sânge, caii deveniră și ei roșii, și copilului i se tăie răsuflarea. Caii se ridicară în două picioare, se închinară unul în fața celuilalt și începură să necheze prelung și duios, atât de duios, încât copilului i se umplură ochii de lacrimi. Începu să tremure și era cât pe-acți să cadă jos de pe gard.

— Au început caii să se joace și să vorbească, bunicule, minți el pe jumătate, dorind cu orice preț să atragă atenția bătrânului. E și un călăreț în alb, minți el mai departe.

Și deodată, copilul se gândi că totul era deosebit de frumos și de nou: și gardul, și casa în care se mutaseră acum, și caii care nechezau duios, așa cum numai un copil poate să-i audă.

Sorin Titel, *Gardul*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *precise*, *asfințit*. **4 puncte**
2. Menționează rolul ghilimelelor din secvența: „*Parcă ar fi năzdrăvani*”, se gândi copilul. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvențele: *de departe părea cam greoi* și *Deodată, fața lui serioasă, cam simplută și banală, se transfigură, se luminea ciudat*. **4 puncte**
4. Transcrie un cuvânt care conține diftong și unul care conține triftong din secvențele: *Cei doi se iubeau mult și se înțelegeau bine* și *Doar doi cai, mari și albi, pășteau liniștiți; soarele de primăvară le aurea coamele*. **4 puncte**
5. Formulează, în câte un enunț, două idei principale/secundare din textul dat. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, motivul pentru care băiatul se urcă pe gard. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la genul epic a textului dat. **16 puncte**

- În compunerea ta, trebuie:
- să precizezi două trăsături ale genului epic;
 - să prezinți detaliat două trăsături ale genului epic, valorificând fragmentul dat;
 - să ai un conținut adecvat cerinței;
 - să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Acțiunea ambițiosului lungmetraj de animație „Inside Out” [„Întors pe dos”] acoperă câteva zile din viața unei fetițe de 11 ani, Riley, care suferă din cauza faptului că, împreună cu părinții ei, s-a mutat de tot din Minnesota la San Francisco. Dar grosul acțiunii se desfășoară în capul lui Riley, unde dezrădăcinarea ei are repercusiuni cataclismice. Ce-i acolo? Pentru început, un arhipelag suspendat, în care fiecare insulă e amenajată pe câte o temă – familia, prietenia –, iar împreună dau identitatea fetiței. Efectul traumatizant al dezrădăcinării este că aceste insule încep să se prăbușească una câte una. Însă există acolo și un turn de control, cu un pupitru la care se înghesuie, se ciondănesc, dar una peste alta colaborează cinci emoții primare personificate: Bucurie (o zvârlugă de față luminescentă), Tristețe (tot față, dar albastră, îndesată, anticool), Dezgust (tot față, verde), Furie (bărbat, roșu, îndesat) și Panică (bărbat, deșirat, cu papion). Filmul arată că în capul oricui e la fel – un turn de control cu aceleași cinci emoții (în fine, versiuni ale lor: cele din capul mamei lui Riley seamănă cu ea, cele din capul tatălui sunt mustăcioase ca el etc.) la butoane (ele organizează și gândirea rațională). [...]

Dar acest film regizat de Pete Docter e un divertisment hollywoodian pentru copii, ale cărui teme majore sunt uzura morală și pierderea, și a cărui morală este că tristețea își are funcția ei – datorită ei recunoaștem schimbările prin care trecem drept schimbări și pierderile pe care le suferim drept pierderi.

Andrei Gorzo, *Pătrunderi*, în *Dilema veche*, nr. 599/2019

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - culoarea prin care este redat personajul Tristețe;
 - numele regizorului filmului de animație prezentat. **4 puncte**
2. Scrie numele autorului și denumirea publicației în care a apărut textul dat. **4 puncte**
3. Menționează genul și cazul substantivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Filmul arată că în capul oricui e la fel.* **4 puncte**
5. Transcrie, din fraza următoare, propozițiile subordonate, precizând felul acestora: *Efectul traumatizant al dezrădăcinării este că aceste insule încep să se prăbușească una câte una.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin pronumele relativ *care*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul vizionării unui film. **12 puncte**

- În compunerea ta, trebuie:
- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
 - să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
 - să ai un conținut adecvat cerinței;
 - să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).